

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 19Er/126/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415202665
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Novodomcová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2015:6415202665.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci exekúcie oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava V, proti povinnému: V. O., G.. XX.XX.XXXX, K. K. XXX, XXX XX I. G. I., zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, vedenej pod sp. zn. EX 9915/15, súdnym exekútorom: JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pre pohľadávku 1.329,95 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Exekúciu vyhlasuje za neprípustnú a zastavuje.

odôvodnenie:

Súd poverením z 28.04.2015 poveril exekútora vykonaním exekúcie proti povinnému na uspokojenie pohľadávky oprávneného vo výške 1.329,95 EUR s príslušenstvom a inkasné náklady vo výške 150,00 EUR na podklade právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 06867/14 zo dňa 03.11.2014.

Exekútor predložil súdu dňa 11.06.2015 námietky povinného proti exekúcii, ktoré povinný podal v zákonnej lehote. V námietkach právny zástupca povinného uvádza, že dňa povinný s oprávneným dňa 27.06.2005 uzavrel spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. 2590593. Následne dňa 20.08.2013 uzavrel povinný a oprávnený uzavreli Dohodu o uznaní záväzku, rozhodcovskú zmluvu č. ACC 289 41 08 a Dotazník k Dohode o uznaní záväzku a Rozhodcovskej zmluve. Povinný uviedol, že v súvislosti s Dohodou, ktorú uzatvoril oprávnený s povinným treba konštatovať, že právny vzťah, ktorý medzi nimi existuje, bol založený na úverovej zmluve, ktorá má jednoznačne charakter spotrebiteľskej zmluvy a teda aj právny vzťah z predmetnej Dohody je svojim charakterom spotrebiteľským, keďže ustanovenia spotrebiteľského práva sa aplikujú nielen na hlavný právny vzťah medzi účastníkmi konania, v danom prípade na zmluvu o úvere, ale aj na právny vzťah, ktorý bezprostredne nadväzuje na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu, t.j. na Dohodu uzatvorenú medzi povinným a oprávneným. Povinný ďalej uviedol, že rozhodcovskou zmluvou došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, nakoľko absenciou tejto zmluvy by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode podľa bydliska občana. Rozhodcovský súd, ktorý vydal rozhodnutie, má sídlo v Bratislave, dohodou s takýmto znením si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie. O zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom ide aj z dôvodu, že oprávnený si priamo a autoritatívne v preformulovaných zmluvných podmienkach, prostredníctvom rozhodcovskej doložky, určil pre prípad vzniku sporu príslušnosť rozhodcovského súdu. Spotrebiteľ (povinný) na rozdiel od podnikateľa (oprávnený) nemohol nijako ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ani výber osoby rozhodcu. Právny zástupca povinného ďalej uviedol, že táto zmluva predstavuje ukážkový príklad zmluvnej nevyváženej a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia podnikateľa voči slabšej strane - voči spotrebiteľovi. Právny zástupca povinnej oprel svoje tvrdenia o rozhodnutie Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, č.k. 1CoE/309/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 23.11.2011, č.k. 17Co/167/2011-73, rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/74/2013-73

Oprávnený vo vyjadrení k námietkam povinného voči exekúcii uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Oprávnený zároveň uviedol, že súd, ktorý koná vo veci exekúcie je príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že exekučný súd nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie a ak by exekučný súd meritórne skúmal súlad plnenia, na ktoré zaväzuje rozhodcovský rozsudok, pôsobil by exekučný súd ako súd konajúci o opravnom prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je exekučným titulom, čiže ako súd tretej inštancie, a takýto výklad je neprípustný. Ďalej oprávnený uviedol, že pokiaľ ide o dôvody podľa § 45 ods. 1 písm. c/ ZRK, tieto dôvody sa týkajú zastavenia exekučného konania, ak je výkonom rozhodcovského rozsudku uložená povinnosť uskutočniť plnenie, ktoré je buď objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Pri výklade významu tohto ustanovenia treba mať na zreteli, že exekučný súd pri zastavení exekučného konania nie je príslušný na meritórny hmotnoprávny prieskum exekučného titulu, a preto skúma len vlastnosti uloženej povinnosti, nie rozhodnutie samotné, pričom cieľom tohto prieskumu je zistiť, či povaha samotného plnenia je v súlade s právom.

Z predloženého rozhodcovského rozsudku súd zistil, že rozhodcovský súd priznal právo na peňažné plnenie na základe Zmluvy č. 2590593 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky zo strany spoločnosti Slovenské kreditné karty, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 36493783. Oprávnený uzatvoril so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. dňa 07.06.2013 Zmluvu o postúpení pohľadávok (ďalej len ako „Zmluva o postúpení“), v zmysle ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky založenej Zmluvou z postupcu na oprávneného v celkovej výške 1.564,08 EUR, pričom výška postúpenej pohľadávky bola vyčíslená ku dňu postúpenia. Oprávnený a povinný uzatvorili dňa 20.08.2013 Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach (ďalej len ako „Dohoda“), v ktorej povinný uznal, čo do dôvodu a výšky svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 150,00 EUR. Povinný sa zaviazal tento uznaný záväzok uhradiť v súlade s dohodnutým splátkovým kalendárom s tým, že neuhradením ktorejkoľvek splátky riadne a včas, sa stáva celá pohľadávka splatnou. Keďže povinný ku dňu vyhotovenia návrhu na začatie rozhodcovského konania uhradil oprávnenému svoj záväzok vo výške 214,13 EUR, pristúpil oprávnený k uplatneniu svojej pohľadávky cestou rozhodcovského konania. Oprávnený si úrok z omeškania uplatnil z dlžnej sumy počnúc dňom nasledujúcim po postúpení pohľadávky. Taktiež účastníci konania spolu s Dohodou o uznaní záväzku uzavreli dňa 20.08.2013 Rozhodcovskú zmluvu, v ktorej sa dohodli, že všetky spory, ktorý vzniknú z Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluva strana podá žalobu na rozhodcovskom súde.

Oprávnený doručil súdu na výzvu aj zmluvu o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty uzatvorenú dňa 27.06.2005, z ktorej vyplýva, že oprávnený poskytol povinnému ako dlžníkovi schválený úverový rámec vo výške 995,81 EUR /30.000,- Sk/, pričom povinný sa zaviazal vrátiť úver vo výške 33,19 EUR /1.000,- Sk/, v 30 - mesačných splátkach po. V zmluve je označený povinný svojim menom, priezviskom, rodným číslom a ďalšími údajmi. Na zmluve je podpis povinného. Súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) vyhotovené oprávneným ako formulár. V článku XI. VOP sa nachádza rozhodcovská doložka.

V Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 20.08.2013 v bode 2. (Uznanie záväzku) dlžník uznáva, čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy zo dňa 27.06.2005, spolu s Dohodou o uznaní záväzku a Rozhodcovskej zmluvy bol súčasťou dotazník na predtlačenom formulári zo dňa 20.08.2013. V jednotlivých kolónkach, všetky boli označené krížikom, v ktorom povinný na všetky uvedené body súhlasil a berie na vedomie, že uznanie premlčaného záväzku má za následok plynutie novej premlčacej doby a posilnenie jeho vymáhateľnosti na súde. Vyhlásenie povinného, že Dohodu o uznaní záväzku chce uzavrieť a taktiež Rozhodcovskú zmluvu a že uvedený dotazník vyplnil dobrovoľne a pravdivo.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“), podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 243 d ods. 1) Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243 d ods. 1) Exekučného poriadku, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g) EP, exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania exekučného titulu rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné. Rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 13a) najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. 13b) Ak sa dôvod, pre ktorý nemožno prisúdiť plnenie vzťahuje len na časť zmluvy, nemožno prisúdiť plnenie týkajúce sa len tejto časti, pokiaľ z povahy zmluvy alebo jej obsahu alebo z okolností, za ktorých došlo k jej uzavretiu nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy predchádzala nekalá obchodná praktika, 13c) nemožno prisúdiť plnenie v celom rozsahu.

Podľa § 41 odsek 2 písmeno d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 45 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 cit. zák. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Posúdenie, či konkrétny úverový vzťah je alebo nie je spotrebiteľským vzťahom, závisí predovšetkým od predmetu zmluvného vzťahu a od postavenia účastníkov tohto vzťahu. Je nepochybné, že v danom prípade bol poskytovateľom úveru oprávnený, ktorý ho poskytol v rámci svojho podnikania, a to v rámci predmetu svojej činnosti. Druhou zmluvnou stranou bola fyzická osoba nepodnikateľ, ktorá nemohla ovplyvniť znenie predmetnej zmluvy. Takýto vzťah medzi účastníkmi, keď na jednej strane vystupuje podnikateľ ako dodávateľ poskytujúci predmet plnenia v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na druhej strane vystupuje ako odberateľ fyzická osoba, je v zmysle § 2 písm. a) a § 3 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepochybné spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinnom do 10.6.2010, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 879I OZ, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. r) OZ v znení nesk. predpisov, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú mimo iného aj tie, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Za neprijateľnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá 1. je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, 2. spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, 3. nerovnováha musí byť v neprospech spotrebiteľa.

Za neprijateľnú podmienku sa považuje aj doložka, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ustanovenie § 53 ods. 4 OZ obsahuje exemplifiatívny, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný a precizovaný. Týmto spôsobom zákonodarcu reaguje na nesprávnu aplikačnú prax. V tomto výpočte je s účinnosťou od 1.3.2010 výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka, a to požadovanie od spotrebiteľa

v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku je totiž poskytnúť spotrebiteľom v SR, ako členskom štáte EÚ, minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje smernica 93/13/EHS.

Podľa čl. 6 ods.1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách(d ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 8 smernice, členské štáty môžu prijať alebo si ponechať prísnejšie opatrenia kompatibilné so Zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.

Podľa čl. 2 písm. a) smernice, na účely tejto smernice, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q), neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

„Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd, konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp.zn. 6 Cdo 105/2011).

Tunajší súd ako príslušný exekučný súd skúmal, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal právomoc prejednať a rozhodnúť danú vec. Tu súd dospel k záveru, že v danej veci nebola daná právomoc rozhodcovského súdu pre vydanie exekučného titulu. Právny vzťah medzi oprávneným v právnom postavení veriteľa a povinným v právnom postavení dlžníka je vzťahom spotrebiteľským v zmysle § 52 OZ, nakoľko oprávnený pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 OZ a povinný pri uzatváraní zmluvy vystupoval v postavení spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 OZ. Vzhľadom k tomu, že právny vzťah založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, súd pristúpil k posudzovaniu toho, či rozhodcovská doložka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ustanovenie § 53 ods. 1 OZ má povahu kogentnej právnej normy, ktorá dodávateľom zakazuje používať v spotrebiteľských zmluvách také dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Ustanovenia o ochrane spotrebiteľa vychádzajú z toho, že v spotrebiteľských zmluvách má dodávateľ silnejšiu východiskovú pozíciu, ktorá je daná tým, že spotrebiteľské zmluvy sa spravidla uzatvárajú na základe vopred predtlačenej zmluvných podmienok, ktorých obsah spotrebiteľ nevie ovplyvniť. Základnou charakteristikou neprijateľných podmienok je, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. OZ v § 53 ods. 4 demonštratívny spôsobom vymenúva, ktoré podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné s tým, že v písm. r) je uvedené ako neprijateľná podmienka také dojednanie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V našom prípade rozhodcovská doložka je koncipovaná tak, že dáva na výber žalobcovi s

tým, že podanie žaloby na všeobecnom súde sa považuje za rozvázovaciú podmienku ku vzťahu k rozhodcovskej doložke. Napriek tomu, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka dáva možnosť na výber, kde podá žalobca žalobu, súd je toho názoru, že aj takto koncipovaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa názoru súdu požadovanú rovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy nie je spôsobilé zaručiť dojednanie obsiahnuté v rozhodcovskej doložke, ktoré právo výberu spôsobu riešenia sporu a aj subjektu majúceho vyriešiť prípadný spor účastníkov hmotnoprávného vzťahu zveruje žalobcovi (iniciátorovi konania) a to tak, že tento si môže vybrať ako prejednanie a rozhodnutie sporu rozhodcom, tak i všeobecným súdom. Inicievanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom podľa názoru súdu treba považovať za skôr teoretické až nepravdepodobné, nakoľko okruh možných požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou zmluvnou stranou je na prvý pohľad v značnej miere obmedzený s tým, že do tohto okruhu nemožno zaradiť žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keďže to predpokladá prvotné prejednanie a tiež rozhodnutie sporu zvoleným rozhodcom. Vo svetle neprijateľnej zmluvnej podmienky sa javí už riziko, že spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými, v tomto prípade inak len dvoma, resp. tromi do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného zmluvným partnerom spotrebiteľa a už takáto možnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rovnako stále platí, že túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tom prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať, odhliadajúc tu od nutnosti urobiť tak v prípadoch obdobných tomu z prejednávanej veci ako prvý, aby tak vylúčil uplatnenie rozhodcovskej doložky druhou stranou vzťahu, nesúce so sebou vlastný záväzok podriadiť sa takto vykonanej voľbe). Súd musí konštatovať, že ustanovenia zmluvy ako zmluvy formulárovej vyhotovenej na predtlačí sú koncipované predovšetkým v záujme zmluvného partnera spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z toho dôvodu, že bola koncipovaná tým spôsobom, že nebola medzi spotrebiteľom a dodávateľom osobitne (individuálne) dojednaná. Síce rozhodcovská doložka bola samostatne podpísaná s tým však, že bola vytlačená na formulári a odporca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Keďže bol obsah rozhodcovskej doložky dodávateľom vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Vychádzajúc z takto koncipovanej rozhodcovskej doložky je zrejmé, že oprávnený od počiatku sleduje riešenie prípadných sporov cestou rozhodcovského konania za účelom reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa.

Na záver súd konštatuje, že formulácia rozhodcovskej doložky uvedená vyššie a teda rozhodcovská doložka poskytujúca zmluvným stranám možnosť výberu orgánu majúceho vyriešiť spor vyplývajúci zo zmluvy a takto i spôsobu vyriešenia prípadného sporu (s poukazom na možné vystupovanie v prípadnom spore na strane žalobcu ako dnešného oprávneného tak i dnešného povinného) nemožno považovať za také zmluvné dojednanie, ktoré je z pohľadu rešpektovania európskych i domácich štandardov ochrany spotrebiteľa k tomuto účastníkovi zmluvného vzťahu dostatočne šetrným. Logickým dôsledkom takejto úvahy potom muselo byť i to, že dojednanie v takejto podobe vykazuje charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z uvedeného možno potom vyvodiť, že tu nebola platne založená ani právomoc rozhodcu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať aj náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky (čiže stať sa spôsobilým podkladom exekúcie alebo tiež exekučným titulom).

Opieraním sa o znenie vyššie uvedenej smernice (ktorá bola implementovaná do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník) sa nijako nepopiera zásada, že smernica na rozdiel od nariadenia (ako právne akty orgánov Európskej únie), nemá priamu právnu záväznosť; dôležitý je cieľ smernice a najmä kogentná povaha čl. 6 smernice Rady 93/13 EHS (čl. 51 rozsudku ASTURCOM). Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51 judikoval, že Smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o

neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/ES) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom, sú ustanovenia smernice (93/13/ES), a to najmä citované ustanovenia, ktoré sú dostatočne presné a zrozumiteľné. Použitie ustanovení smernice sa opiera o nepriamy účinok práva EÚ na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou - výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu a nie vnútroštátneho právneho aktu implementujúceho smernicu.

Keďže zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou.

Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4.6.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/ES), ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. Teda podľa stanoviska Súdneho dvora spĺňa v zmysle smernice všetky podmienky „nekalosti“ už len dojednanie, že príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a teda nie všeobecný zákonný súd spotrebiteľa. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodcovský súd zvolený oprávneným.

Je namieste si uvedomiť aj okolnosť, že zriaďovateľom rozhodcovského súdu, ktorý v predmetnej veci rozhodoval je podnikateľský subjekt - obchodná spoločnosť, právnická osoba založená v zmysle Obchodného zákonníka za účelom podnikania, ktorého cieľom je dosahovanie zisku. Uvedená okolnosť môže mať vplyv na jeho rozhodovanie. Rozhodcovský súd, ako z predmetného rozhodcovského rozsudku vyplýva, absolútne opomenul aplikovanie príslušných kogentných vnútroštátnych a európskych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa.

Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tomto prípade takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka, a teda ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ a tiež smernice 93/13/EHS. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej doložky (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. c), ods. 2 ZRK). Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky zmluvy nezaväzovali.

Na základe vyššie uvedených skutočností exekučný súd po preskúmaní podmienok exekučného konania zistil, že rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Preto boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 písm. c) ods. 2 ZRK.

Zastavenie exekučného konania podľa § 45 ZRK je spojené s prelomením materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom, a preto od právoplatnosti uznesenia exekučného súdu o zastavení exekučného konania podľa § 45 ZRK zaniká prekážka rozsúdenej veci. Z toho vyplýva, že nič nebráni dodávateľovi uplatniť opätovne svoje práva tento krát už na štátnom súde. Rozhodcovský rozsudok nezaniká, iba boli zrušené jeho účinky.

Vzhľadom k vyššie uvedenému a v súlade s uvedenými ustanoveniami, súd nerozhodoval o námietke povinného proti exekúcii, nakoľko exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

Vzhľadom k vyššie uvedenému a v súlade s uvedenými ustanoveniami, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách exekúcie súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, a to písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, vlastnoručný podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte troch rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).